

Noorteparlamendi õiguskomisjon

Noorte kuritegevus ja selle ennetamine

Miks antud teema on oluline ja miks noored seda käsitlevad?

Noorte kuritegevus Eestis on probleem ning seda mõistavad ka noored ise. Eesti Statistikaameti andmetel on üks kolmandik kuritegusi toime panevatest inimestest vanuses 14-26 eluaastat.

Mida riik peaks tegema, et alaealised paneks vähem kuritegusid toime?

Alkoholi tarbimise kõrvalmõjuna suureneb ka kuritegevus. Alkoholireklaamidele peavad olema sätestatud piirangud. Reklaamides ei tohi olla käitumismustreid, mis näitavad alkoholi tarbimist kui sotsiaalset tunnustust väärivat tegevust.

Alkoholiaktsiisi tõstmist tuleb kindlasti jätkata. Tuleb algatatada kohustuslikud sotsiaalprogrammid koostöös lapsevanematega – kui noor jääb alkoholiga vahele, siis ta suunatakse nt suvelaagrisse või teise keskkonda, kus alkoholile ligipääs puudub. Eesmärk on panna noor tundma, et ta on oma tegude eest vastutav.

Mida saame meie ise teha et noored tarvitaksid vähem alkoholi?

2012. aasta Noorteseire aastaraamatu järgi on hakanud üha nooremas eas noored jääma vahele alkoholi tarvitamisega. Sõbra arvamus mõjub rohkem, kui kellegi teise arvamus. Seega tuleb alkoholi tarvitamise negatiivseid kõrvalmõjusid noortele laialdasemalt tutvustada ning panna neile südamele, et nad üksteise eest hoolitseksid. Üritused, mis toimuvad alaealiste osalustega peavad olema alkoholivabad. Alkoholi tarbimise vähendamiseks tuleb noortele tagada kvaliteetsed vaba aja veetmise võimalused.

Kooli roll noorte kuritegevuse ennetamises

Kool peab tegema koostööd erinevate asutustega, (politsei, KOV sotsiaalosakond) märkama probleemi, võtma osapooled vastutusele ja kaasama lapsevanemad nõustamisprotsessi. Kool peab tagama mitmekesised huvitegevuste võimalused, et noorel oleks võimalus osaleda erinevates vaba aja veetmise tegevustes.

Üha enam vajavad ka õpetajad koolitamist, et nad märkaksid lastel perekondades olevaid probleeme ning oskaksid abivajajatega töötada.

Kõikides koolides peab olema tugiõpilase süsteem. Tugiõpilane saaks väljaõppe, kuidas koolikaaslast aidata. Tugiõpilane teaks, mis on tema tegevuse, mida teha ning kuidas õpilast abistada. Tugiõpilane oskab teha koostööd erinevate protsessi osapooltega, et saavutada parim tulemus.

Riskinoortele suunatud ennetustegevus

Hetkel tegelevad ennetustöö ja nõustamisega peamiselt noorsoopolitseinikud. Noorteparlament näeb, et ennetustöös on suur osa ka kooli personalil, kellel on juurdepääs rohujuure tasandil. Sotsiaal- ja lastekaitse hoolekande institutsioonidel peab olema õigus teha kodukülastusi peredesse, kus on kahtlus, et vanemad ei tule toime oma laste kasvatamisega. Sotsiaaltöötajad vajavad pidevat enesetäiendust, kuidas pakkuda kvaliteetset nõustamist ja teostada ennetustegevust.

Noorsoopolitseinikud peavad tegema rohkem koostööd asutustega, kus noored vaba aega veedavad. Koostöö eesmärk on olla vahetus kontaktis noortega - olles noorte lähedal saab pakkuda nõustamist juba probleemi algstaadiumis.

Dokumendi eesmärk on toetada noorte ja politsei omavahelist koostööd kuri- ja väärtegude ennetamisel. Noored peavad mõistma, et politsei pole karistuste määraja, vaid partner tugevama sotsiaalse ühiskonna toimimise arendamisel. Juhul, kui noorele on siiski karistus määratud, ei peaks esmaseks karistuseks olema trahv, vaid ÜKT, millel on noore jaoks suurem mõju.

Antud dokumendi näol on tegemist Noorteparlamendi 2014/2015 tegevusaasta delegatsiooni ettepanekutega eesti energeetika arendamiseks. Teemasoovitused andsid Riigikogu alatised komisjonid. Dokumendi põhimõtted võeti vastu 08.05.2015 Noorteparlamendi II istungil Riigikogus.

Noorteparlament on MTÜ Lastekaitse Liit ja Eesti Õpilasesinduste Liidu poolt ellu kutsutud projekt, mis on suunatud 13.-26. aastastele noortele. Projekti on rahaliselt toetanud Euroopa Komisjon. Publikatsiooni sisu peegeldab autori seisukohti ja Euroopa Komisjon ei ole vastutav sellesisalduva informatsiooni kasutamise eest. Euroopa Noortest ja Erasmus+ võimalustest saad lähemalt lugeda siit: euroopa.noored.ee

